

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

10/5-103

Датум:

07.10.2015.

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

Састав Комисије

1. Редовни професор др Лена Петровић
2. Ванредни професор др Милица Живковић
3. Доцент др Милена Каличанин

2. Одлука Наставно-научног већа број 321/1-8-3-01 од 26. новембра 2014. године.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме
Сузана Радош Вељовић
2. Година уписа на мастер академске студије
2011/2012.
3. Назив студијског програма
Мастер академске студије англистике

III НАСЛОВ -МАСТЕР РАДА:

The uses of Shakespeare: Othello in the XX Century Anglo-American Literature (Virginia Woolf, Aldous Huxley and Toni Morrison)

Употреба Шекспира: Отело у делима англо-америчке књижевности XX века- Волф, Хаксли, Морисон)

IV ПРЕГЛЕД-МАСТЕР РАДА:

Понуђени рад под насловом THE USES OF SHAKESPEARE: OTHELLO IN THE XX CENTURY ANGLO-AMERICAN LITERATURE (VIRGINIA WOOLF, ALDOUS HUXLEY AND TONI MORRISON) садржи 95 страна куцаног текста на енглеском језику и састоји се из следећих делова:

Table of contents

Dva apstrakta, na engleskom i srpskom (st. 1-5)

I Introduction: Shakespeare's Historical Sense and Modern Anthropological Findings (6-20)

II 'I Woo'd Thee with My Sword': Shakespeare's Criticism of Patriarchy in *Othello* (21-33)

III 'A Thing That Mattered': Of Love Found and Lost in *Mrs Dalloway* (34-55)

IV 'Why Not Give Them *Othello* Instead?': Aldous Huxley's Prophesy of Our Consumer, Pornographic Brave New World (56-76)

V 'What Did Thy Song Bode, Lady?': Toni Morrison's *Desdemona* (77-91)

VI Conclusion (92- 93), i

References 94-95

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА -МАСТЕР РАДА:

1. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Предмет истраживања изложеног у мастер раду Сузане Вељовић је прерада Шекспирових тема, посебно критика патријархалног идентитета из перспективе *Отела*, у романима *Госпођа Даловеј* Вирџиније Вулф, *Врли нови свет* Олдоса Хакслија и драми *Дездемона* коју је написала Тони Морисон. Шекспиров *Отело* и наведени савремени књижевни текстови, како истиче кандидаткиња у апстракту, значајни су зато што из више перспектива, на критички начин, прате развој Западне цивилизације, доводећи у везу њен морални пораз са многоструким насиљним хијерархијацијама, посебно подређивањем жена мушкију воли и ауторитету, које су у основи њене педагогије, политике и морала.

У првом уводном делу рада, Сузана Вељовић указује на изузетно изоштрено чуло за историју коме је још Т. С. Елиот приписао тајну Шекспирове трајне савремености. Способност наиме да у културном наслеђу Европе препозна и свој индивидуални таленат веже за оне пробитне духовне и митске традиције, чије је одбацивање злочин на коме се темељи идентитет и историја западне културе, разлог је што по мишљењу бројних савремених аутора – Х. Блум, Х. Пинтера, П. Селарс, Т. Хјуз само су неки од наведених – сваки помак напред налаже корак уназад ка Шекспиру. Етиологија још увек неизлечене ране која, како Пинтер пише у својој Белешци о Шекспиру, била предмет помног испитивања у свакој Шекспировој трагедији, најпотпуније је описана у студији Теда Хјуза *Шекспир и богиња ћелијог бића*. Њен узрок Шекспир, по Хјузовом мишљењу, налази у одбијању љубави, која је суштински људски смисао историјског преокрета транспонованог у мит о збацивању Богиње, и забележеног у песми *Венера и Адонис*. Овај Шекспиров спев,

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

10/5-103

Датум:

07.10.2015.

како истиче Сузана Вељовић даље у свом уводу, садржи формулу новог мушкиог идентитета, одређеног уништавањем а не одговорношћу према другом, који се у свим потоњим трагедијама, посебно *Отелу*, приказује као опасна девијација, и одбације у име вредности првобитних егалитарних друштава, сачуваних у сећању расе и исказаних у делима Овидија, Фичина, Бруна – аутора наиме који се сматрају пресудним у формирању Шекспирове визије.

Ако је Шекспир, како тврди Тед Хјуз имао тај изузетни дар да у стварном историјском догађају препозна митску димензију, и психолошки смисао, сам Хјуз у својој студији верно одражава вишедименционалност Шекспирове теме, сагледавајући њене одразе из психоаналитичке, архетипске и религиозне, етичке и стилистичке, те коначно неуролошке визуре, па поред антрополошких увида аутора попут Р. Еслер, Е. Фрома, М. Гимбулас, као и коментара постколонијалних и критичара културе, Сузана Вељовић са правом користи ову студију као кључну секундарну литературу, не само у уводу, већ и наредним поглављима, у анализи Шекспировог *Отела*, романа *Госпођа Даловеј* и *Врли нови свет*, и драме *Дездемона*. Хјузови увиди – међу њима идентификација одбачене Богиње са отуђеном душом Шекспировог патријархалног пуританског јунака, иђење његове убилачке љубоморе, посесивности, мегаломаније или циничног прагматизма, као спектра могућих и подједнако погубних последица унутрашњег емотивног раскола, односно неуролошког поремећаја блокиране координације две мождане хемисфере, инсистирање на мотиву андрогиности, који, транспонован у шекспировској употреби метафоре, делује као уједињујућа лековита сила у Шекспировом тексту - показали су се а се врло употребљива и при анализи ликова и наративних поступака у роману Вирциније Вулф. Архетипске dimenziјe поменутих врста дисоцијације Сузана Вељовић препознаје и у Хакслијевом *Врлом новом свету*, где је такође, као и у предходном роману, способност да се доживи, и сачува, љубав - Брунова *prima materia*, Отелов 'content absolute' - критеријум којим се мере индивидуални успеси и цивилизацијска достигнућа, односно процењује 'срећа' коју артифицијелно технолошко друштво обезбеђује штитећи своје становнике од атавистичке људске природе.. Исто важи и за анализу *Дездемоне* Тони Морисон, где се архетипска матрица у основи расистичке и мизогине идеологије Шекспирове Венеције рекреира из постколонијалне перспективе, да би се уз примену нових знања о другим, афричким, традицијама и уз сарадњу афричких уметника, истражиле алтернативне историје и до краја испитале могућности алтернативних, целовитих идентитета. Драматизујући спознаје и прображаје до којих ликови, укључујући и Дездемону, долазе у међусобним суочавањима, увидима, и помирењима, Тони Морисон је до краја исказала оно што је у Шекспировом *Отелу* било само наговештено, и на тај начин демонстрирала, како исправно закључује Сузана Вељовић, исправност Хјузове тезе о динамици Шекспирових трагедија, обједињених заједничком, мада неоствареном тежњом, да се вољена али одбачена жена спаси, свгнута Богиња још једном устоличи, прогнана душа избави.

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Мастер рад Сузане Вељовић добар је пример 'преноса имагинативне енергије,' коју је канадски професор и књижевни критичар Нортроп Фрај сматрао суштином наставе књижевности, и мером њене успешности. Сузана Вељовић похађала је часове из предмета

Шекспир код проф. Љиљане Богоеве-Седлар, и знања која је стекла а још више разумевање и љубав према Шекспиру и књижевности које је том приликом развила условили су и избор теме за израду мастер тезе. Понуђени рад одликује се обимном и темељним теоријском поставком теме, вештим коришћењем секундарне литературе, исцрпним, до краја и умешно спроведеним анализама које обилују вредним и оригиналним увидима, као, своебухватном синтезом датом у закључку, Рад другим речима поседује целокупну научну апаратуру примерену академском писању. Пренос енергије о коме Фрај говори, међутим, додатна је вредност ове тезе, и односи се на ентузијазам који превазилази формалну посвећеност теми, количину прочитаног и пажљиво и детаљно обрађеног материјала која је опет labour of love, а а изнад свега на језик којим је теза написана – у исто време прецизан и сликовит, аналитичан и надахнут – и који без сумње говори о трајном и плодном утицају који су на кандидаткињу имали и Шекспир и предметни наставник .

2. КОНАЧНА ОЦЕНА -МАСТЕР РАДА

Мастер рад Сузане Вельовић *The uses of Shakespeare: Othello in the XX Century Anglo-American Literature (Virginia Woolf, Aldous Huxley and Toni Morrison)*, (Употреба Шекспира. Отело у делима англо-америчке књижевности XX века- Волф, Хаксли, Морисон) урађен је у складу са образложењем наведеним у пријави теме, садржи све битне елементе и задовољава све критеријуме предвиђене за академски рад ове врсте.

VI ПРЕДЛОГ:

На основу целокупне оцене наведене у предходним рубрикама Комисија предлаже Већу да мастер рад Сузане Вельовић под називом *The uses of Shakespeare: Othello in the XX Century Anglo-American Literature (Virginia Woolf, Aldous Huxley and Toni Morrison)* прихвати а кандидаткињи закаже усмену одбрану.

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Редовни професор др Лена Петровић

Ванредни професор др Милица Живковић

Доцент др Милена Каличанин